

Διαδρομές στη διδασκαλία της νέας ελληνικής
Διαδρομές στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας

Πρακτικές προτάσεις

«ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΞΕΝΗΣ/ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ.
Η ΧΡΗΣΗ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ»

Συγγραφέας

Θωμάη Αλεξίου

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

Πρώτο Μέρος: Θεωρητικό πλαίσιο.....	2
1 Εισαγωγή	2
2 Πλεονεκτήματα.....	2
3 Χρήση ιστοριών	3
4 Κριτήρια επιλογής ιστοριών	4
5 Επίλογος.....	4
Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία	4
Ελληνική βιβλιογραφία	5
Δεύτερο Μέρος: Διδακτική Πρόταση.....	6

Πρώτο Μέρος: Θεωρητικό πλαίσιο

The best teachers teach children not subjects.

J. Pestalozzi

1 Εισαγωγή

Τα παιδιά διαφέρουν σημαντικά από τους ενήλικες στον τρόπο με τον οποίο μαθαίνουν την ξένη γλώσσα. Γι' αυτό και η διδασκαλία γλώσσας στα παιδιά συνιστάται να γίνεται με παιγνιώδη τρόπο, δηλαδή με τραγούδια, παιχνίδια, ζωγραφική/σχέδιο, χειροτεχνία, δραστηριότητες κίνησης στην τάξη (TPR), σχέδια εργασίας (projects) και σύντομες ιστορίες και παραμύθια.

Ειδικά οι ιστορίες αποτελούν πολύ σημαντικό υλικό και εργαλείο για τον εκπαιδευτικό, αφού εξασκούν τη φαντασία και τη δημιουργικότητα των παιδιών και εμπλουτίζουν τη μαθησιακή διαδικασία. Τα παιδιά μοιράζονται μέσα στην τάξη μια κοινή εμπειρία που μπορεί να προκαλεί ενθουσιασμό, περιέργεια, ανυπομονησία ή ίσως και προβληματισμό.

2 Πλεονεκτήματα

Η αφήγηση και διήγηση ιστοριών αποτελούν βασικές τεχνικές, κατάλληλες για την παιδική ηλικία, καθώς τα παιδιά γνωρίζουν παραμύθια στη μητρική τους γλώσσα και είναι εξοικειωμένα με το αφηγηματικό πλαίσιο των ιστοριών (Brewster *et al.* 1992). Οι ιστορίες συμβάλλουν στην γνωστική, κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών (Beard 1991) καθώς και στην εμπέδωση εννοιών όπως ο χρόνος, το μέγεθος, το σχήμα, η αλληλουχία γεγονότων κ.λπ. Η διαρκής επανάληψη λέξεων και φράσεων δημιουργεί μοτίβα που διευκολύνουν τη μάθηση, ενώ παράλληλα αναπτύσσονται δεξιότητες συγκέντρωσης και κατανόησης προφορικού λόγου (Ellis & Brewster 1991).

Ένα βασικό πλεονέκτημα των ιστοριών είναι ότι η χρήση τους καταφέρνει να διατηρήσει την προσοχή τους για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και δημιουργεί ανυπομονησία, εγείρει την περιέργειά τους, ιδιαίτερα όταν υπάρχει ενδιαφέρουσα πλοκή, εκπλήξεις, μυστήρια και χιούμορ (Ματθαίουδάκη & Αλεξίου (χ.χ.). Αυτό είναι σημαντικό γιατί τα παιδιά δυσκολεύονται να συγκεντρωθούν πάνω στο ίδιο θέμα για πολλή ώρα και γι' αυτό συνήθως προτείνονται δραστηριότητες που διαρκούν 5-10 λεπτά (Halliwell 1992:

27). Επιπλέον, οι ιστορίες μπορούν να λειτουργήσουν ως γέφυρες πολιτισμού (Ghosn 2002, Garvie 1990). Μέσα από αυτές τα παιδιά έχουν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με άλλους πολιτισμούς και να μάθουν να εκτιμούν και να σέβονται το διαφορετικό. Η Cameron (2001:139) τονίζει τη σημασία της ολιστικής προσέγγισης της μάθησης καθώς και το γεγονός ότι μέσα από τις ιστορίες καλλιεργείται στα παιδιά η αγάπη για τα βιβλία.

Τα γλωσσικά οφέλη είναι επίσης πολύ σημαντικά, καθώς μελέτες έχουν δείξει ότι όσες πιο πολλές ευκαιρίες έχουν οι μαθητές να ακούσουν την ίδια ιστορία τόσο περισσότερο επεξεργάζονται τις πληροφορίες και τα μηνύματα του προφορικού λόγου (Sullivan & Winner 1991). Παράλληλα, όσο πιο πολλές φορές αναδιατυπώνονται οι ερωτήσεις σε σχέση με την αφήγηση, τόσο καλύτερη είναι η κατανόηση της αλληλουχίας των γεγονότων και των μηνυμάτων του λόγου (Κοσοβίτσα 2010). Καλό είναι να χρησιμοποιούνται αυθεντικές ιστορίες (Machuga 1991), ώστε να εμπλέκουμε τα παιδιά στην επανάληψη γλωσσικών μοτίβων και στην απομνημόνευση ρίμων. Εξαιρετικά ενδιαφέρον είναι το γεγονός ότι μέσα από τις ιστορίες καλλιεργούνται οι επικοινωνιακές τους δεξιότητες ενώ δραστηριότητες που σχετίζονται με την ιστορία προωθούν την ανάπτυξη στρατηγικών πρόβλεψης (π.χ. μετά τι θα γίνει;), την παρατήρηση και την εστίαση στη γλώσσα.

3 Χρήση ιστοριών

Η χρήση ιστοριών προσφέρει την ευκαιρία στους εκπαιδευτικούς να είναι πιο ευέλικτοι και να υιοθετούν ποικιλία μεθόδων και διδακτικού υλικού (Hadaway *et al.* 2002). Συγκεκριμένα, μπορούν εύκολα να τις συνδυάσουν και να τις εμπλουτίσουν με χειροτεχνίες και κατασκευές, παιχνίδια και τραγούδια. Με τον τρόπο αυτό, προωθείται η πολυαισθητηριακή προσέγγιση (χρήση όλων των αισθήσεων) ενώ ταυτόχρονα καλλιεργούνται διάφορα στυλ μάθησης. Η αξιοποίηση της ιστορίας με δραστηριότητες, όπως η ζωγραφική ή η παντομίμα, βοηθά τη δημιουργική χρήση των εννοιών και των γλωσσικών στοιχείων ανάλογα με τις ικανότητες και τη φαντασία του κάθε παιδιού (Μαθθαιουδάκη & Αλεξίου προσεχώς).

Σημαντικά στοιχεία στη διήγηση είναι ο χρωματισμός της φωνής, η μίμηση και η κίνηση. Η επανάληψη λέξεων και φράσεων από την ιστορία διευκολύνουν την απομνημόνευση και την καταγραφή τους στη μνήμη, έτσι ώστε τα παιδιά να μπορούν να συμμετέχουν.

Κατά τη διάρκεια της αφήγησης είναι σημαντικό ο εκπαιδευτικός να διατηρεί οπτική επαφή (Wright 2003), να χρωματίζει και να αλλάζει την ένταση και τον τόνο της φωνής ανάλογα με την πλοκή της ιστορίας. Η αφήγηση μπορεί να γίνει στην αρχή χωρίς εικόνες ή μόνο με εικόνες και το ανάποδο. Η διευθέτηση θέσεων μπορεί να δημιουργήσει μια χαλαρή και όμορφη ατμόσφαιρα οπότε θα μπορούσαν να κάθονται όλοι πάνω σε ένα χαλί, στο πάτωμα ή στην 'γωνιά του παραμυθιού'.

Σχετικά με τη διδασκαλία της γλώσσας είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι το γνωστικό επίπεδο των μαθητών αυτής της ηλικίας ευνοεί τον επαγωγικό τρόπο διδασκαλίας και την υποστήριξη της μάθησης μέσω ανακάλυψης. Συγκεκριμένα, η αποφυγή ρητής διδασκαλίας της γραμματικής και η εστίαση στο νόημα και όχι στη γραμματικο-συντακτική δομή της γλώσσας οδηγούν το μαθητή να ανακαλύψει τα μοτίβα της γλώσσας μέσα από τη χρήση τους στις ιστορίες, στις δραστηριότητες και στα παιχνίδια και όχι μέσα από την παρουσίαση κανόνων ή μηχανικών ασκήσεων και επαναλήψεων. Έτσι ενισχύεται η συμμετοχή και η αυτενέργεια των μαθητών (βιωματικότητα) κατά τον Pestalozzi (στον Brühlmeier 2010). Αντίθετα, η παρουσίαση γραμματικών κανόνων και η χρήση μεταγλώσσας είναι εντελώς ασύμβατη με το νεαρό της ηλικίας των μαθητών και με το γνωστικό τους επίπεδο (Μαθθαιουδάκη & Αλεξίου προσεχώς).

Αναφορικά με τις δεξιότητες πρόσληψης και παραγωγής λόγου, στόχος μας είναι η ομαλή και σταδιακή μετάβαση της έμφασης από τις δεξιότητες πρόσληψης στις δεξιότητες παραγωγής. Έτσι, δίνουμε προτεραιότητα στις δεξιότητες προφορικού λόγου (ιδιαίτερα στην κατανόηση προφορικού λόγου) και

αργότερα –προχωρούμε στη σταδιακή εισαγωγή στην παραγωγή γραπτού λόγου/ αργότερα αρχίζουμε να καλλιεργούμε την παραγωγή γραπτού λόγου.

4 Κριτήρια επιλογής ιστοριών

Βασικά κριτήρια για την επιλογή ιστορίας αποτελούν παράγοντες όπως η ηλικία, το γλωσσικό επίπεδο, η γνωστική ανάπτυξη καθώς και το πολιτισμικό υπόβαθρο. Κάποια σημαντικά στοιχεία που χρειάζεται να λάβουμε υπόψη για να επιλέξουμε μια ιστορία είναι τα παρακάτω.

- Η ιστορία πρέπει να είναι διασκεδαστική και απλή και κατάλληλα για το γλωσσικό τους επίπεδο. Αν υπάρχουν ρίμες, τότε διευκολύνεται η κατανόηση, η εκμάθηση και η μακροπρόθεσμη ανάκληση.
- Η ιστορία πρέπει να έχει δράση, να περιέχει μικρούς σε έκταση διαλόγους και πολλές εικόνες.
- Φυσικά θα πρέπει να είναι ελκυστική για τα παιδιά γι αυτό και θα πρέπει να έχει όμορφες και χρωματιστές εικονογραφήσεις.
- Ιδανικά, θα ήταν σκόπιμο η ιστορία συνοδεύεται από μικρά τραγούδια που βοηθούν στην απομνημόνευση (Kolsawalla 1999) και να περιέχει επανάληψη λέξεων.

Προτείνονται, εκτός από τα κλασικά παραμύθια, οι μύθοι του Ασώπου που έχουν ηθοπλαστικό χαρακτήρα και παρουσιάζουν κάποιο δίδαγμα στο τέλος με στόχο να εξυπηρετήσουν όχι μόνο γλωσσικούς αλλά και παιδαγωγικούς στόχους. Επίσης, πολύ αγαπητά είναι τα παραμύθια του Ε. Τριβιζά, της Μ. Κριεζή κ.τ.λ.

5 Επίλογος

Η αφήγηση ιστοριών αποτελεί μια από τις πιο επιτυχημένες τεχνικές διδασκαλίας της γλώσσας. Αρκεί ο εκπαιδευτικός να τις αξιοποιήσει στον μέγιστο βαθμό δημιουργώντας μια τάξη πλούσια σε ερεθίσματα, διασκεδαστική και ενδιαφέρουσα, με στόχο να διατηρήσει και να αναπτύξει ακόμα περισσότερο τον ενθουσιασμό των μικρών μαθητών (Phillips 1993).

Ξενόγλωση Βιβλιογραφία

Beard, R. (1991). 'International perspectives on children's developing literacy'. In C.J. Brumfit, J. Moon & R. Tongue (eds.), *Teaching English to Children: From Practice to Principle*, (pp. 228 - 243). Harlow: Pearson E.L.T.

Brühlmeier, A. (2010). *Head, Heart and Hand. Education in the spirit of Pestalozzi*. Cambridge: Sophia Books.

Brumfit, C., Moon, J. & Tongue, R. (1991). *Teaching English to Children: From Practice to Principle*. London: Nelson.

Cameron, L. (2001). *Teaching Languages to Young Learners*. Cambridge: Cambridge University Press.

Ellis, G. & Brewster, J. (1991). *The Storytelling Handbook for Primary Teachers*. Essex: Penguin.

- Ellis, G. & Brewster, J.(2002). *Tell it Again! The New Storytelling Handbook for Primary Teachers. From practice to Principle*. London: Collins.
- Gardner, H. (1993). *Multiple Intelligences: The Theory and Practice*. New York: Basic Books.
- Garvie, E. (1990). *Story as Vehicle*. Clevedon: Multilingual Matters.
- Ghosn, I. K. (2002). Four Good Reasons to Use Literature in the Primary School ELT. *English Language Teaching Journal* 56: 172-79.
- Hadaway, N. L., Vardell, S. M. & Young, T. A. (2002). *Literature-based Instruction with English Language Learners, K-12*. Boston, MA: Allyn & Bacon Longman.
- Halliwell, S. (1992). *Teaching English in the Primary Classroom*. Harmondsworth: Penguin.
- Kolsawalla, H. (1999). 'Teaching Vocabulary Through Rhythmic Refrains in Stories'. In S. Rixon (ed.) *Young Learners of English: Some Research Perspectives*. London: Longman.
- Machura, L. (1991). 'Using literature in language teaching'. In C. Brumfit, J. Moon & R. Tongue (eds.), *Teaching English to Children: From practice to Principle*, (pp. 67-80) London: Collins.
- Phillips, S. (1993). *Young Learners*. Oxford: Oxford University Press.
- Sullivan, K. & E. Winner (1991). When 3-year-olds understand ignorance, false belief and representational change. *British Journal of Developmental Psychology* 9, 159–171.
- Wright, D. A. (2003). Fostering cross-cultural adaptability through foreign language study. *NECTFL Review* 52: 36–39.

Ελληνική βιβλιογραφία

- Κοσοβίτσα, Κ. (2010). 'Το προφίλ των μαθητών πρώιμης παιδικής ηλικίας'. *Περιοδικό ΠΕ@Π 1*, Αθήνα. Διαθέσιμο στο <http://rcel.enl.uoa.gr/peap/steps/teykos-1-ioynios-2010/profil-ton-mathiton-proimis-raidikis-ilikias?cis=39>
- Ματθαιουδάκη, Μ. & Αλεξίου, Θ. (χ.χ.). 'Γράφοντας το μαγικό βιβλίο'. *Περιοδικό ΠΕ@Π 2*, Αθήνα. Διαθέσιμο στο <http://rcel.enl.uoa.gr/peap/steps/teykos-2/grafontas-%C2%ABmagiko-biblio%C2%BB?cis=1777>

Δεύτερο Μέρος: Διδακτική Πρόταση

Σχέδιο μαθήματος για τη διδασκαλία της ελληνικής ως Γ2 μέσα από ιστορία

Μάθημα:	Ελληνικά ως ξένη γλώσσα
Ιστορία	Μύθος του Αισώπου: Ο Ήλιος και ο Βοριάς
Διάρκεια:	2-3 διδακτικές ώρες
Ομάδα στόχος:	Μαθητές δημοτικού-επίπεδο Α2
Διδακτικοί στόχοι (με βάση το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών)	<ul style="list-style-type: none"> • εμπλουτίζουν το λεξιλόγιο που ήδη γνωρίζουν • αναγνωρίζουν και σταδιακά παράγουν προφορικά και γραπτά τις λέξεις του μύθου • μαθαίνουν να συγκρίνουν δύο ανθρώπους ή πράγματα • μαθαίνουν λεξιλόγιο σχετικό με τα καιρικά φαινόμενα
Στρατηγικές:	Ενεργοποίηση προϋπάρχουσας γνώσης, στρατηγική πρόβλεψης, συζήτηση, συνεργασία μεταξύ μαθητών
Γλωσσικά στοιχεία:	Ανάπτυξη λεξιλογίου σχετικού με το μύθο Εξάσκηση στη χρήση του Ενεστώτα και εξοικείωση με τον Αόριστο
Ενσωμάτωση δεξιοτήτων:	Κατανόηση προφορικού και γραπτού λόγου, παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου
Παιδαγωγικοί στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> • εξοικείωση με τη Γ2 μέσω μιας ιστορίας σε ένα χαλαρό και ασφαλές περιβάλλον μάθησης • εξοικείωση με την ελληνική πολιτισμική κληρονομιά μέσω ενός μύθου του Αισώπου • εξοικείωση με τον αφηγηματικό λόγο • προώθηση της ομαδοσυνεργατικής μάθησης • προώθηση της δραματοποίησης • ανάπτυξη κριτικής σκέψης • έκφραση συναισθημάτων και προσωπικών σκέψεων
Υλικό:	Το παραμύθι-οπτικό υλικό http://www.youtube.com/watch?v=d66Bk9512wQ (από 00.46-10.40)

Η ιστορία*

Μια φορά και έναν καιρό, ο Ήλιος κι ο Βοριάς μαλώνανε για το ποιος από τους δυο ήταν ο πιο δυνατός.

- Εγώ είμαι ο πιο δυνατός, έλεγε ο Ήλιος.
- Όχι, εγώ είμαι δυνατότερος, έλεγε ο Βοριάς.
- Εγώ είμαι ο πιο δυνατός, έλεγε ξανά ο Ήλιος.
- Όχι, εγώ είμαι δυνατότερος, έλεγε ξανά ο Βοριάς.

Μαλώνανε έτσι μέρες πολλές.

- Βάζουμε στοίχημα; είπε τέλος ο Βοριάς.
- Τι στοίχημα; ρώτησε ο Ήλιος.

- Να διαλέξουμε στην τύχη έναν άνθρωπο κι όποιος από τους δυο μας καταφέρει να τον κάνει να βγάλει το παλτό του θα είναι ο δυνατότερος.

- Εντάξει! είπε ο Ήλιος. Όποιος από τους δυο μας καταφέρει να τον κάνει να βγάλει το παλτό του θα είναι ο δυνατότερος.

Σε λίγο φάνηκε ένας άνθρωπος, που περπατούσε μόνος του.

Άρχισε τότε, ο Βοριάς, να φυσάει δυνατά. Ο άνθρωπος κούμπωσε γρήγορα το παλτό του. Ο Βοριάς φύσηξε πιο δυνατά και ο άνθρωπος έβγαλε μια μάλλινη κουβέρτα από την τσάντα του. Φόρεσε την κουβέρτα πάνω από το παλτό για να μην κρυώνει. Ο Βοριάς φύσηξε πιο δυνατά. Όσο πιο δυνατά φυσούσε ο Βοριάς, τόσο πιο σφιχτά κρατούσε την κουβέρτα πάνω του ο άνθρωπος. Όσο πιο δυνατά φυσούσε ο Βοριάς, τόσο πιο σφιχτά κρατούσε την κουβέρτα πάνω του ο άνθρωπος.

Απογοητευμένος ο Βοριάς, είπε στον Ήλιο:

- Η σειρά σου τώρα να δοκιμάσεις.

Ο Ήλιος βγήκε στον ουρανό και αμέσως ο άνθρωπος έβγαλε από πάνω του την κουβέρτα. Ο Ήλιος συνέχιζε να λάμπει και ο άνθρωπος ξεκούμπωσε το παλτό του. Αλλά ο Ήλιος συνέχιζε να λάμπει και συνέχιζε να λάμπει όλο και πιο πολύ....

Ο άνθρωπος άρχισε να ιδρώνει, έβγαλε το παλτό του και έψαξε να βρει ένα δέντρο για να ξαπλώσει στον ίσκιο του.

- Ήλιε, εσύ είσαι ο δυνατότερος! παραδέχτηκε ο Βοριάς.

* Ακούστε το συνοδευτικό ηχητικό αρχείο.

Προετοιμασία

- ☞ Πριν ξεκινήσετε μιλήστε τους για τον Αίσωπο και ρωτήστε τα παιδιά ποιους μύθους του γνωρίζουν.
- ☞ Πριν την αφήγηση της ιστορίας ρωτήστε τους μαθητές αν γνωρίζουν το μύθο του Αισώπου 'Ο Ήλιος και ο Βοριάς'. Αν ναι, ρωτήστε τους τι ξέρουν για τον μύθο.
- ☞ Αν έχετε το παραμύθι (υπάρχει σε πολλές μορφές), ανοίξτε το και παρουσιάστε τους κεντρικούς ήρωες του μύθου. Ρωτήστε τους αν μπορούν να προβλέψουν την πλοκή της ιστορίας (Τι κάνει ο Ήλιος με το Βοριά; Είναι φίλοι; Ποιος είναι πιο δυνατός;)

Διδακτική διαδικασία

Βήμα 1°

Βάλτε τα παιδιά να καθίσουν σε ένα μέρος όλα μαζί ή σε ημικύκλιο και φέρτε τα όσο γίνεται πιο κοντά σας, ώστε να βλέπουν το βιβλίο και τις εικόνες. Αφηγηθείτε την ιστορία δείχνοντας τις εικόνες και δώστε μεγαλύτερη έμφαση σε σημαντικά στοιχεία και επαναλαμβανόμενες φράσεις-μοτίβα της ιστορίας (*Εγώ είμαι ο πιο δυνατός, έλεγε.... - Όχι, εγώ είμαι δυνατότερος... όποιος από τους δυο μας καταφέρει να τον κάνει να βγάλει το παλτό του θα είναι ο δυνατότερος.... Ο Βοριάς φύσηξε πιο δυνατά Όσο πιο δυνατά φυσούσε ο Βοριάς, τόσο πιο σφιχτά κρατούσε την κουβέρτα πάνω του ο άνθρωπος.... ο Ήλιος συνέχιζε να λάμπει και συνέχιζε να λάμπει ...*). Κατά την αφήγηση, κάντε χρήση διαφόρων αφηγηματικών τεχνικών. Διατηρείστε οπτική επαφή μαζί τους, αλλάζετε την φωνή σας και τον τόνο, αλλάζετε συχνά στάση, κάντε χειρονομίες και προσπαθήστε να είστε όσο γίνεται πιο εκφραστικοί. Σταματάτε συχνά και με τη βοήθεια μίμησης επιβεβαιώστε ότι παρακολουθούν την πλοκή. Συζητήστε μαζί την ιστορία.

Βήμα 2°

Βάλτε την ιστορία στο CD ώστε οι μαθητές να την ξανακούσουν. Χρησιμοποιήστε τις εικόνες και το οπτικό υλικό που έχετε για την κατανόηση της ιστορίας. Την 3^η φορά οι μαθητές ακούν την ιστορία και παράλληλα βλέπουν και δείχνουν τις εικόνες.

Βήμα 3°

Δείξτε στα παιδιά τις εικόνες του βιβλίου και κάντε τους ερωτήσεις κατανόησης, π.χ. *Δείξε μου τον Ήλιο, Πού είναι ο άνθρωπος; Τι φοράει ο άνθρωπος;* Τα παιδιά επαναλαμβάνουν όλα μαζί τις απαντήσεις.

Προαιρετικό: Αν έχετε μεμονωμένες εικόνες από την ιστορία, κολλήστε τις εικόνες της ιστορίας στον πίνακα και ζητήστε από τα παιδιά τις βάλουν σε σειρά, καθώς ακούν την ιστορία στο CD. Αν τα παιδιά έχουν κατανοήσει επαρκώς την ιστορία, ζητήστε τους να βάλουν κάποιες λεζάντες, τις οποίες θα έχετε ετοιμάσει από πριν, κάτω από τη σωστή εικόνα.

Βήμα 4°

Την επόμενη φορά μπορείτε να δείξετε την ιστορία στον βιντεοπροβολέα (<http://www.youtube.com/watch?v=d66Bk9512wQ> από 00.46-10.40).

Βήμα 5°

Επαναλαμβάνετε την αφήγηση της ιστορίας πολλές φορές, μέχρι ν' αρχίσουν τα παιδιά να λένε μόνα τους λέξεις, φράσεις και μοτίβα της ιστορίας. Σταματάτε συχνά την αφήγηση και ενθαρρύνετε τα παιδιά να συνεχίσουν. Μετά από κάποιο χρόνο, θα σας διακόπτουν από μόνα τους, για να πουν τη συνέχεια. Ρωτήστε αν κάποιο παιδί θέλει να διηγηθεί την ιστορία (εννοείται με δικά του λόγια).

Βήμα 6°

Ζητήστε από τα παιδιά να κάνουν ένα project. Να ακούσουν ξανά την ιστορία και ταυτόχρονα να προσπαθήσουν να τη ζωγραφίσουν και να τη χρωματίσουν.

Εναλλακτικά βήματα

Τα παιδιά μπορούν να δημιουργήσουν μια δική τους ιστορία, να διαλέξουν άλλο τέλος σε αυτή την ιστορία, να συνεχίσουν την ιστορία κτλ. Επίσης, μπορούν να ζωγραφίσουν την αγαπημένη τους σκηνή από την ιστορία και με τη βοήθειά μας να περιγράψουν ποιος είναι στη ζωγραφιά τους ή μπορούν να κάνουν μια μάσκα που θα χρησιμοποιήσουν και στη δραματοποίηση του παραμυθιού.

Προτεινόμενες γλωσσικές ασκήσεις- Δραστηριότητες

Δραστηριότητα κατανόησης προφορικού λόγου

Αντιστοίχιση εικόνων με λέξεις

1. Ήλιος
2. άνθρωπος
3. παλτό
4. κουβέρτα
5. ουρανός
6. δέντρο

Δραστηριότητα κατανόησης προφορικού λόγου

Ερωτήσεις Σωστό-λάθος

(παράδειγμα) Μια φορά και έναν καιρό, ο Ήλιος και ο Βοριάς μαλώνανε. Σωστό

1. Ο Ήλιος κι ο Βοριάς μαλώνανε για το ποιος ήταν ο πιο δυνατός.
2. Μαλώνανε μέρες πολλές.
3. Ο Ήλιος πρότεινε να βάλουμε στοίχημα.
4. Πρώτα ξεκίνησε ο Ήλιος.
5. Όσο πιο δυνατά φυσούσε ο Βοριάς, τόσο πιο σφιχτά κρατούσε την κουβέρτα πάνω του ο άνθρωπος.
6. Τελικά ο Βοριάς ήταν ο δυνατότερος.

Δραστηριότητα παραγωγής γραπτού λόγου

Μια περιγραφή

Περιγράψτε τον άνθρωπο του μύθου (εναλλακτικά τον Ήλιο, τον Βοριά κ.τ.λ.).

Δραστηριότητα παραγωγής προφορικού λόγου

Παιχνίδι ρόλων

Τα παιδιά ακούν και πάλι την ιστορία και μετά τους ζητάτε να παίξουν την ιστορία. Αναθέτετε ρόλους στα παιδιά, ένα παιδί είναι ο Ήλιος, ένα ο Βοριάς, ένα άλλο παιδί ο άνθρωπος και ένα άλλο παιδί, αν μπορεί, ο αφηγητής αλλιώς μπορείτε εσείς να παίξετε τον ρόλο του αφηγητή. Όλα τα παιδιά πρέπει με τη σειρά να εμπλακούν στο θεατρικό. Αν δεν έχετε χρόνο ή έχετε πολυάριθμη τάξη μπορείτε να ζητήσετε να παίξουν τους ρόλους σε ομάδες αντί για έναν.

Επιπλέον δραστηριότητες

Άκου και Δείξε: Λέτε την ελληνική λέξη για ένα ζώο, αντικείμενο κτλ. και οι υπόλοιποι μαθητές δείχνουν τη σωστή εικόνα.

Βρίσκω αυτό που δεν ταιριάζει με τα άλλα: Χρησιμοποιήστε λέξεις από την ιστορία και προσθέστε γνωστές τους λέξεις που δεν ταιριάζουν (π.χ. ήλιος, ουρανός, τηλέφωνο).

Bingo: Οι μαθητές επιλέγουν έναν αριθμό καρτών με εικόνες και ο εκπαιδευτικός λέει ονόματα των καρτών τυχαία. Κάθε φορά που το όνομα που ακούγεται συμπίπτει με το όνομα του αντικειμένου στην εικόνα, ο μαθητής γυρίζει την εικόνα ανάποδα. Όταν όλες οι εικόνες κάποιου μαθητή είναι ανάποδα, έχει κερδίσει το παιχνίδι.

Παιχνίδι μνήμης: Τα παιδιά βλέπουν 6 αντικείμενα που σχετίζονται με την ιστορία και μετά παίρνετε τις εικόνες και ζητάτε να σας πουν ποιες θυμούνται.

Παρατηρώ και θυμάμαι: Τα παιδιά βλέπουν μια εικόνα της ιστορίας για 1 λεπτό. Μετά παίρνετε την εικόνα και κάνετε ερωτήσεις.

Βρες τις διαφορές: Ζητάτε από τα παιδιά να βρουν τις διαφορές σε δύο εικόνες της ιστορίας.

Για το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας © 2013

Στο πλαίσιο της Πράξης:

«ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑΣ: ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΞΕΝΗΣ/ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ»

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ι. Ν. Καζάζης

ΔΡΑΣΗ Π2β: Συστήματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης / επιμόρφωσης / κατάρτισης

Παραδοτέο: Π2β4 - Πρακτικές προτάσεις για τη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης/δεύτερης γλώσσας

Ερευνήτρια:

Θωμάη Αλεξίου, επίκουρη καθηγήτρια του τμήματος Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΑΠΘ.

Υπεύθυνες Παραδοτέου: Άννα Κοκκινίδου, Μαρία Δημητρακοπούλου, Βαΐα Κουβαρά